

**SELVITYS YKSITYISEN VARHAISKASVATUKSEN PALVELUSETELIN
KÄYTTÖÖNOTOSTA MUHOKSEN KUNNASSA (2022)**

Sisällys

1 TAUSTAA PALVELUSETELISTÄ.....	3
2 VARHAISKASVATUSPALVELUT MUHOKSELLA	4
2.1 Kunnalliset varhaiskasvatuspalvelut	4
2.2 Yksityinen päiväkoti	4
3. NYKYINEN JÄRJESTELMÄ MUHOKSELLA YKSITYISEN VARHAISKASVATUKSEN TUKEMISESSA JA KUSTANNUKSET.....	5
3.1 Lakisääteinen yksityisen hoidon tuki	5
3.2 Yksityisen hoidon tuen kuntalisä päiväkodissa järjestettävään varhaiskasvatukseen	5
3.3 Yksityisen päiväkotipaikan kustannukset kuntalisäjärjestelmässä	6
3.4 Yksityisen ja kunnallisen varhaiskasvatuksen sekä esiopetuksen kustannukset vuonna 2018.....	6
3.5 Kunnallisten varhaiskasvatuspaikkojen keskiarvohinnat 2018	7
4. PALVELUSETELIN KÄYTTÖÖNOTON KUSTANNUKSET	7
4.1 Vuorohoito ja erityisvarhaiskasvatus	8
4.2 Varhaiskasvatuksen hallinto.....	8
4.3 Atk-ohjelmistojen kustannukset.....	8
5. PALVELUSETELIN MALLINTAMINEN.....	8
5.1 Palvelusetelien arvot ja perheiden omavastuu.....	9
5.2 Yksityisen päiväkotipaikan kustannukset Muhoksen kunnalle palvelusetelijärjestelmässä*	9
5.3 Kustannusvaikutukset €/varhaiskasvatuspaikka varhaiskasvatuspalveluiden vuoden 2022 talousarvioon palvelusetelijärjestelmässä.....	10
5.4 Kustannusvaikutuksen vaihteluväli varhaiskasvatuspalveluiden vuoden 2022 talousarvioon €/varhaiskasvatuspaikka.....	11
Huom. Laskelmassa on käytetty 09/2021 lapsimäärää.....	11
5.5 Yhteenveto palvelusetelin käyttöönoton lisäkustannuksista	11
6 NÄKÖKULMIA PALVELUSETELIN KÄYTTÖÖNOTTOON MUHOKSEN KUNNAN NÄKÖKULMASTA.....	12
6.1 Varhaiskasvatuspaikkojen kysyntä Muhoksella tulevaisuudessa	12
6.2 Yhteenveto	12

1 TAUSTAA PALVELUSETELISTÄ

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) monipuolistaa kuntien mahdollisuuksia järjestää kunnan lakisääteisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja. Varhaiskasvatuksen palvelusetelillä tuetaan perheiden varhaiskasvatusta yksityisessä varhaiskasvatuksessa ja sillä korvattaisiin niiltä osin Kelan maksama yksityisen hoidon tuki ja Muhoksen kunnan maksama yksityisen hoidon tuen kuntalisä. Palveluseteli mahdollistaa asiakkaalle valinnan mahdollisuuden kunnan varhaiskasvatuspalveluista. Asiakkaalla on kuitenkin oikeus kieltäytyä palvelusetelistä, jolloin kunnan on ohjattava asiakas kunnan muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin. Jos kunta on järjestänyt palvelun itse tai hankkinut sen muulta taholta, asiakkaan ei yleensä ole mahdollista valita palvelujen tuottajaa.

Palvelusetelillä tarkoitetaan toisin sanoen kunnan sitoumusta suorittaa tietty ennalta sovittu rahamäärä palvelujen tuottajalle niiden kustannusten korvaamiseksi, joita palvelujen tuottajalle on aiheutunut asiakkaalle tuotetusta palvelusta. Palvelusetelijärjestelmässä kunta ei ole sopijaosapuoli palvelusta sovittaessa, vaan kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palvelujen tuottajan välinen sopimus. Palvelusetelissä voidaan huomioida sisaralennus ja tuloperusteinen varhaiskasvatusmaksu, jolloin yksityinen varhaiskasvatuksen saavutettavuus paranee, ja näin ollen palveluseteli tukee sosiaalista oikeudenmukaisuutta.

Palvelusetelin käytössä ovat Oulun seudun kunnat hyödyntäneet Sitran mallin mukaista sääntökirjaa. Sääntökirja on tarkka kuvaus kunnan ja yksityisen palveluntuottajan sopimasta palvelukokonaisuudesta. Sääntökirjassa on yleinen ja erityinen osuus. Yleinen osuus pitää sisällään mm. seuraavia asiakokonaisuuksia: Käsitteiden määritelmät, lainsäädännön merkitykset, palvelun luonne, sitoumukset, asiakkaan asema, palveluntuottajan velvollisuudet, kunnan velvoitteet sekä sääntökirjan voimassaoloaika. Erityinen osuus puolestaan tarkentaa kunnan ja palveluntuottajan välisiä suhteita erityisesti päiväkodissa tapahtuvasta varhaiskasvatuksesta. Erityisessä osuudessa sovitaan mm. seuraavia asiakokonaisuuksia: Määritellään asiakkuus, päiväkodin henkilöstön kelpoisuusvaatimukset, varhaiskasvatuksen sisältö- ja laatuvaatimukset, tietojärjestelmät ja vastuut sen osalta. Muhoksen kunta ja jokainen palvelusetelilyrittäjäksi haluava tuottaja tekisivät näin ollen keskinäisen sitoumuksen, jonka liitteenä on sääntökirja. Sopimuksessa sitouduttaisiin sääntökirjan edellyttämiin vastuihin ja velvoitteisiin puolin ja toisin.

Varhaiskasvatuksen palveluseteliä haettaisiin pääasiassa Muhoksen kunnan www-sivuilta. Haku- ja käsittelyprosessi olisi tarkoitus täysin sähköistää kuten ympäristökunnissa palvelusetelin hakuprosessi on järjestetty. Aluksi asiakasperhe täyttää verkkosivuilla hakemuksen, jossa ilmoitetaan asiakasperheeseen liittyvät perustiedot, vanhempien työpaikka/opiskelutiedot, tulotiedot ja toivottu varhaiskasvatuspaikka. Samassa yhteydessä voidaan liittää hakemukseen myös tositteet kuten palkkalaskelmat. Toimistos sihteeri tekee päätöksen palvelusetelin suuruudesta perheen tulotiedot huomioiden ja toimittaa päätöksen hakijalle ja palveluntuottajalle. Asiakasperhe ja palveluntuottaja tekevät sopimuksen palvelusta. Varhaiskasvatuksen alettua palveluntuottajalle maksetaan kuukausittain voimassaolevien palveluseleiden arvo. Palvelusetelin lisäksi palveluntuottaja perii asiakkaiden omavastuuosuuden. Yksityisen hoidon tuki ja kuntalisäjärjestelmä joudutaan jättämään palvelusetelin rinnalle työsuhteisia hoitajia varten.

2 VARHAISKASVATUSPALVELUT MUHOKSELLA

2.1 Kunnalliset varhaiskasvatuspalvelut

Muhoksella kunnallista varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, ryhmä- ja perhepäivähoitona sekä avoimena varhaiskasvatuksena Koivulehdon päiväkodissa. Kunnallisia päiväkoteja on kaksi, ryhmäperhepäivähoitokoteja yksi ja kunnan alueella toimii toimintakaudesta riippuen noin 27-35 perhepäivähoitajaa. Kunnallisiin varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat kunnallisen varhaiskasvatuksen lisäksi lakisääteisesti suoritettavat lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuet.

Koivulehdon päiväkoti	136 paikkaa
Päivärinteen päiväkoti (sis. Orvokit, Laitasaaren alakoulun tiloissa)	117 paikkaa
Tenavat ryhmäperhepäivähoitokoti	17 paikkaa
Perhepäivähoito	148 paikkaa
YHTEENSÄ	418 kunnallista paikkaa

Kunnallinen varhaiskasvatusmaksu on korkeintaan 288 €/kk. Perheen toisesta lapsesta maksu on 40 % nuorimman lapsen asiakasmaksusta eli korkeintaan 115 €/kk ja kustakin seuraavasta lapsesta 20 % nuorimman lapsen maksusta.

2.2 Yksityinen päiväkoti

Muhoksella toimii yksi yksityinen päiväkoti, Päiväkoti Satelliitti. Päiväkoti sijaitsee Muhoksen keskustan alueella. Päiväkoti toimii yksityisen hoidon tuella ja kuntalisällä. Lapsimäärät vaihtelevat toimintakauden aikana. Päiväkodissa on alle 3-vuotiaille oma ryhmä ja esiopetusta ei järjestetä toimintakaudella 2021-2022.

Päiväkoti Satelliitti (Sirius päiväkodit Oy)	43 paikkaa
--	------------

Syyskuussa 2021 Päiväkoti Satelliitissa on varhaiskasvatuksessa 38 lasta.

Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus on 9,09 %. Muhoksen kunnan varhaiskasvatusstrategiassa 2020 ei ole määritelty yksityisen palveluntuotannon osuutta kunnallisesta palveluntuotannosta tarkemmin prosenttiosuuksina. Varhaiskasvatusstrategiassa todetaan: ”Kunnallisen palvelutuotannon ja yksityisen tarjonnan tulisi olla tasapainossa.”

Yksityisen päiväkodin varhaiskasvatusmaksut 1.8.2021 alkaen

Varhaiskasvatuksen hinta muodostuu yksityisen hoidon tuesta, yksityisen hoidon tuen kuntalisästä sekä vanhempien maksamasta asiakasmaksusta. Tulosidonnainen yksityisen hoidon tuen hoitolisä vähentää asiakasmaksun määrää ja yksityisen hoidon tuen lisäosa huomioidaan päivähoitomaksuissa perhekohtaisesti.

Päiväkoti Satelliitti

Kokopäivähoito	290 €
Sisarus	261 €

3. NYKYINEN JÄRJESTELMÄ MUHOKSELLA YKSITYISEN VARHAISKASVATUKSEN TUKEMISESSA JA KUSTANNUKSET

3.1 Lakisääteinen yksityisen hoidon tuki

Yksityistä päivähoitoa Muhoksella tuetaan tällä hetkellä yksityisen hoidon tuella ja yksityisen hoidon tuen kuntalisällä. Yksityisen hoidon tuen hoitoraha 173,95 €/kk /lapsi on lakisääteinen etuus, jonka saavat kaikki yksityisessä päivähoitossa olevat lapset hoitoajasta ja vanhempien tuloista riippumatta. Osa-aikaiseen varhaiskasvatukseen osallistuvalta esiopetusikäiseltä lapselta yksityisen hoidon tuen hoitoraha on 64.00€/kk. Lakisääteinen hoitolisä 146,29 €/kk on tulosidonnainen etuus, joka maksetaan niin ikään perheen jokaisesta hoitolisän edellytykset täyttävästä lapsesta. Yksityisen hoidon tuki on veronalainen varhaiskasvatuksen palveluntuottajalle, ei asiakasperheelle. Maksu tapahtuu Kelan kautta.

3.2 Yksityisen hoidon tuen kuntalisä päiväkodissa järjestettävään varhaiskasvatukseen

alle 3-vuotias	614 €/kk
yli 3-vuotias	275 €/kk
esiopetusikäinen	500 €/kk

Yksityisen hoidon tuen kuntalisää maksetaan 11 kalenterikuukaudelta (ei heinäkuu) ja sen maksaminen edellyttää yli 25h/vk varhaiskasvatusta. Kuntalisä maksetaan perheen jokaisesta edellytykset täyttävästä lapsesta. Perheet maksavat lisäksi yksityiselle palveluntuottajalle asiakasmaksun oman palvelusopimuksensa mukaisesti.

3.3 Yksityisen päiväkotipaikan kustannukset kuntalisjärjestelmässä

Lapsen ikä	Lakisääteinen yksityisen hoidon tuen hoitoraha €/kk	Muhoksen kuntalisä yksityiseen päiväkotihoidon €/kk	Hoitopaikan kokonaishinta €/kk	Hoitopaikan kokonaishinta €/11kk
Alle 3-vuotias yli 25h/vk	173,94	614	787,94	8 667
Yli 3-vuotias yli 25h/vk	173,94	275	448,94	4 938
Esikoululainen	64	500	564	6 204

Huom. Hoitopaikan hinnassa ei ole huomioitu lakisääteistä yksityisen hoidon tuen hoitolisää. Hoitolisä perustuu perheen tuloihin ja on korkeintaan 146,29€/kk ja voi vaihdella 0-1755,48€/v. Yksityisessä päiväkodissa ei ole esiopetusta toimintakaudella 2021-2022.

3.4 Yksityisen ja kunnallisen varhaiskasvatuksen sekä esiopetuksen kustannukset vuonna 2020

Yksityisen hoidon tuki	83 426 €
Yksityisen hoidon tuen kuntalisä	202 545 €
Hallinnon kulut yksityiseen päivähoitoon	n.1 500 €
Erytispäivähoidon kulut yksityiseen päivähoitoon	n.1200 € (Veo1pv/kk/yksityinen pk)
YHTEENSÄ	288 671€

Kotihoidontuki 573 243 €

Kunnallinen varhaiskasvatus ja esiopetus 4 116 988€
(sisältää hallinnon, päiväkodit, ryhmä- ja perhepäivähoidon, erityisvarhaiskasvatuksen, vuorohoidon, avoimen varhaiskasvatuksen)

3.5 Kunnallisten varhaiskasvatuspaikkojen keskiarvohinnat 2019

Koronan vaikutusten vuoksi vuonna 2020 lapsia hoidettiin suurelta osin kotona maaliskuusta- kesäkuun. Valtakunnallisesti suositeltiin maksuhyvityksiä, joten vaikutukset näkyivät kunnan maksutuloissa kyseisellä ajanjaksolla, näin ollen 2020 maksukertymä ei ole vertailukelpoinen normaaliin tilanteeseen. Siksi tarkasteluun on otettu 2019 laskennan perusteeksi.

Koivulehdon- ja Päivärinteen päiväkoti

Tuote	Hinta €/kk (keskiarvo)	Muuta
Kokopäiväpaikka yli 3-vuotias	1488,04	Sisältää esiopetuksen
Osapäiväpaikka	999,58	0-6 -vuotiaat

Ryhmäperhepäivähoito

Tuote	Hinta €/kk (keskiarvo)	Muuta
Kokopäiväpaikka	1446,22	0-5-vuotiaat

Perhepäivähoito: (hoitajan omassa kodissa ja lasten kotona tapahtuva perhepäivähoito)

Tuote	Hinta €/kk (keskiarvo)	Muuta
Kokopäiväpaikka	1377,07	0-5-vuotiaat
Osapäiväpaikka	843,38	0-5-vuotiaat

4 Palvelusetelin käyttöönottoon liittyviä kustannuksia

Tässä luvussa tarkastellaan palvelusetelin käyttöönoton kustannuksia. Kustannukset ovat arvio niistä lisäkuluista, jotka aiheutuvat yksityisen varhaiskasvatuksen tukemisessa, jos palveluseteli otettaisiin käyttöön.

4.1 Vuorohoito ja erityisvarhaiskasvatus

Mikäli erityisvarhaiskasvatuksen ja vuorohoidon palvelusetelit otettaisiin käyttöön, todennäköisesti kustannukset ylittäisivät kunnan omantuotannon kustannukset. Kunnallisten päiväkotipaikkojen hinnoissa on huomioitu hallinnon, erityisvarhaiskasvatuksen sekä vuorohoidon kustannukset.

Tällä hetkellä yksityisissä päiväkodeissa ei tarjota vuorohoitoa eikä erityisvarhaiskasvatusta esimerkiksi tilanteissa, joissa lapsi tarvitsee avustajan. Vuorohoito ja erityisvarhaiskasvatus järjestettäisiin todennäköisimmin jatkossakin kunnallisissa varhaiskasvatuspalveluissa.

4.2 Varhaiskasvatuksen hallinto

Palveluseteli ja sen myötä mahdollinen yksityisen varhaiskasvatuksen kasvu vaikuttaisi myös hallinnon työmäärään, sillä kunnan lakisääteinen tehtävä on ohjata ja valvoa yksityistä varhaiskasvatusta. Lisäksi palveluntuottajan ja kunnan väliset sopimukset sekä sääntökirjan säännöllinen päivittäminen lisäävät hallinnon työmäärää.

Tällä hetkellä kunnassa on yksi toimistosihteeri, jolla on varhaiskasvatuksen tuntemus ja osaaminen (varahenkilöä ei ole nimetty). Palvelusetelin myötä toimistosihteerin työmäärä tulisi lisääntymään. Työaikaa vaadittaisiin lasten sijoitus- ja tulotietojen ylläpitämiseen, palvelusetelin arvon määrittämiseen perheille, maksatukseen yksityiselle palveluntuottajalle sekä palvelusetelillä toteutetun varhaiskasvatuksen tietojen tallentaminen Vardaan. Arviolta toimistosihteerin työmäärä kasvaa n. 25%.

4.3 Atk-ohjelmistojen kustannukset

Sähköisen palvelusetelin kustannukset perustuvat TietoEVRY, Education Finland tarjoukseen syyskuu2021.

Nykyinen varhaiskasvatuspalveluissa käytössä oleva Effic -päivähoito on myös em. yrityksen ohjelmistoja.

1.1.2022 ohjelmistoille on tulossa 2% korotus.

Käyttöönottovuoden kustannukset arviolta	14 866
Jatkossa ohjelmien tuki /vuosi	3212€/v

5 Palvelusetelin mallintaminen

Palvelusetelin mallintamisessa on käytetty Tyrnävän kunnan tällä hetkellä olevia yksityisten päiväkotien palvelusetelien kattohintoja. Muhoksen kunnan laskennalliset palvelusetelin kattoarvot noudattelisivat Oulun seudun ympäristökuntien linjaa ja olisivat sidottuja kuluttajaindeksiin. Palveluseteli maksetaan tällä hetkellä Oulun seudulla yleensä 12 kk vuodessa. Tyrnävällä maksetaan ainoastaan 11 kuukaudelta.

5.1 Palvelusetelien arvot ja perheiden omavastuu

Esimerkiksi:

alle 3-vuotiaiden palveluseteli	1200 €/kk
3-6 -vuotiaiden palveluseteli	750 €/kk
6-vuotiaiden esiopetus + varhaiskasvatus palveluseteli	395 €/kk

Esimerkki: 1200 € /kk (palveluseteli alle 3-vuotias) - 288 €/kk (varhaiskasvatusmaksu) = 912 €/kk (kunta maksaa yrittäjälle)

Esimerkki: 1200 € /kk (palveluseteli alle 3-vuotias) - 0 €/kk (varhaiskasvatusmaksu) = 1200 €/kk (kunta maksaa yrittäjälle)

Esimerkki: 750€ (palveluseteli yli 3-vuotias) -288€ (varhaiskasvatusmaksu)= 462 €/kk (kunta maksaa yrittäjälle)

Mikäli varhaiskasvatuspaikan hinta on korkeampi kuin palvelusetelinarvo, perii palveluntuottaja tämän erotuksen asiakasmaksuna asiakkaalta. Tulosidonnaisuus laskettaisiin samojen tulo rajojen mukaan kuin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Sisaralennus myönnettäisiin perheille kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaan. Palvelusetelin määrittämiseksi perhe antaisi hakemuksessa suostumuksen korkeimpaan maksuun tai toimittaa tuloseelvityksen ja liitteenä tarvittavat tositteet Muhoksen kunnan varhaiskasvatuspalveluihin. Palvelusetelipäätös lähetettäisiin tiedoksi huoltajille ja yksityiseen päiväkotiin. Palvelusetelin omavastuun perii yksityinen päiväkoti asiakasperheiltä.

5.2 Yksityisen päiväkoti paikan kustannukset Muhoksen kunnalle palvelusetelijärjestelmässä*

Lapsen ikä	Palvelusetelin kattohinnat €/kk/paikka	Päivähoitomaksun vaihteluväli ** €/kk/paikka	Muut kustannukset *** €/vuosi/paikka	Hoitopaikan kokonaishinta €/vuosi/paikka
Alle 3-vuotias	1200	0-288	413,50	14 400
Yli 3-vuotias	750	0-288	413,50	9 000
Esikoululainen	375	0-173	413,50	4 500

*Palvelusetelihinnat ovat ns. peruspäiväkotipaikkoja, jotka eivät sisällä varhaiserityiskasvatuksen taivuorohoidon kustannuksia, kuten resurssointia avustavaan henkilökuntaan tms.

**Palvelusetelistä vähennetään perheen tuloperusteisen varhaiskasvatusmaksun osuus, kunnalle kustannukset nousevat, mitä pienimmän osan perhe itse maksaa varhaiskasvatusmaksusta

*** Muita kustannuksia: sähköinen asiointi ja maksatusprosessi käyttökustannukset 14 866 €/v (perustamiskustannukset) jatkossa käyttökustannukset 3212 €/v, toimistosiihteeripalveluiden lisätarve 0,25htv arv. 7500 €/v, varhaiskasvatuksen hallinto ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan kustannukset n. 5000 €/v (veo 1pv/kk ja varhaiskasvatusjohtajan kustannus 1pv/kk, valvonta, sopimukset, sääntökirjan säännöllinen päivitys ja muu hallinto). *Muita kustannuksia ei ole laskettu paikkahintaan.*

5.3 Kustannusvaikutukset €/varhaiskasvatuspaikka varhaiskasvatuspalveluiden vuoden 2022 talousarvioon palvelusetelijärjestelmässä

Yksityisen hoidon tuen kuntalisää maksetaan 11 kalenterikuukaudelta (ei heinäkuu) ja sen maksaminen edellyttää yli 25h/vk varhaiskasvatusta. Palveluseteli maksetaan tällä hetkellä Oulun seudulla yleensä 12 kk vuodessa. Laskelmissa on käytetty näitä kuukausien määriä.

Lapsen ikä	<u>Kuntalisjärjestelmän</u> <u>kustannukset</u> €/vuosi/paikka (11 kk)	<u>Palvelusetelijärjestelmän</u> <u>kustannukset,</u> kokonaishinta €/vuosi/paikka (12 kk)	Kustannusten lisäystä nykyiseen talousarvioon €/vuosi/paikka (12 kk)
alle 3v.	8 667	14 400	5 733
3-6 v	4 938	9 000	4 062
Esikoululainen	6204	4 500	1 704

Huom. muita kustannuksia ei ole laskettu paikkahintaan.

5.4 Kustannusvaikutuksen vaihteluväli varhaiskasvatuspalveluiden vuoden 2022 talousarvioon €/varhaiskasvatuspaikka. Hinnat laskettu palvelusetelin kattohinnalla, koska perustuu asiakkaan tuloihin.

Lapsen ikä	Palvelusetelijärjestelmän lisäkustannukset, kokonaishinta €/vuosi/paikka	Kustannusten lisäystä nykyiseen talousarvioon €/vuosi/paikka (12 kk)	Lasten lukumäärä yksityisessä päiväkodissa / ikäryhmä	Kustannusten lisäystä nykyiseen järjestelmään €/vuosi/paikka
alle 3v.	14 400	5 733	10	-57 330
3-6 v	9 000	4062	28	-113 736
Esikoululainen	4 500	1704	0	0
Yhteensä				-171 066 lisäystä talousarvioon vuodelle 2022

Huom. laskelmassa on käytetty 09/2021 lapsimäärää.

5.5 Yhteenveto palvelusetelin käyttöönoton lisäkustannuksista

Jos palveluseteli otetaan käyttöön yksityisissä päiväkodeissa, arviolaskelma lisäkuluista nykyiseen tukijärjestelmään verrattuna on yhteensä 171 066 € vuodessa (09/2021 lapsimäärällä).

Muita kustannuksia: sähköinen asiointi ja maksatusprosessin perustamiskustannukset 14 866 €/v ja jatkossa käyttökustannukset 3212 €/v. Toimistotyön lisääntyminen arviolta 7500 €/v, varhaiskasvatuksen hallinto ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan kustannukset 5000 €/v (veo 1pv/kk ja varhaiskasvatusjohtajan kustannus 1pv/kk, valvonta, sopimukset, sääntökirjan säännöllinen päivitys ja muu hallinto), näitä ei ole laskettu paikkahintaan.

Muhoksen kunta on maksanut elokuussa 2021 yksityisen hoidon tukea yksityiselle päiväkodille seuraavasti: (syyskuun tilanne selviää myöhemmin)

yksityisen hoidon tuki	elokuu 2021
Hoitoraha	4 287,93
Kuntalisä	8 772,91
yhteensä	13 060,84

6 Näkökulmia palvelusetelin käyttöönottoon Muhoksen kunnassa

6.1 Varhaiskasvatuspaikkojen kysyntä Muhoksella tulevaisuudessa

Kunnallisen varhaiskasvatuspalveluiden kysyntään tulevina vuosina vaikuttavat keskeisesti syntyvyyden aleneminen, muuttoliike kuntaan, varhaiskasvatusmuotojen painotus ja yksityisen varhaiskasvatuksen osuus koko varhaiskasvatuspalveluissa.

Ikäluokat 0-6 Muhoksella vuosina 2022-2030 tilastokeskuksen ennusteen mukaan

Tilastokeskuksen 2019 ennusteen mukaan lapsi määrät laskevat vuoteen 2030 saakka. Tästä johtuen voidaan arvioida, että varhaiskasvatuspaikkojen kysyntä laskee tulevaisuudessa.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
0	89	89	89	88	88	87	87	87	87
1	94	93	92	92	91	92	91	91	91
2	97	96	95	94	94	93	93	92	92
3	97	96	95	95	95	94	93	94	92
4	103	98	97	96	94	94	95	93	94
5	119	103	97	96	95	95	94	94	93
6	111	118	104	98	98	96	95	95	95
yht.	710	693	669	659	655	651	648	646	644

6.2 Yhteenveto

Varhaiskasvatuksen lakisääteinen järjestämisvastuu on aina kunnalla. Palvelu voidaan tuottaa joko kunnan omasta toimesta tai tuottajana voi olla yksityinen toimija. Kunnalle kuluu yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta ja ohjaus. Palvelusetelijärjestelmään siirtyminen ei automaattisesti tarkoita sitä, että kunta välttyy omilta investoinneilta. Jos palvelusetelijärjestelmä otetaan käyttöön, kunta ei voi velvoittaa yksityisiä palveluntuottajia investoimaan uusia varhaiskasvatuspaikkoja kysynnän kattamiseksi. Kunta ei voi myöskään velvoittaa investointeihin ryhtyvää palveluntuottajaa sijoittamaan yritystoimintaa kunnan määrittelemälle asuinalueelle. Kunnan on huomioitava varhaiskasvatuspaikkojen kysynnän alueellisuus ja varauduttava tarvittaviin investointeihin omassa tuotannossa.

Vuorohoidon tarjoaminen jatkuisi suurella todennäköisyydellä kokonaan kunnan järjestämänä mahdollisen palvelusetelijärjestelmään siirtymisen jälkeenkin. Vuorohoidon kustannukset verrattuna muuhun varhaiskasvatukseen ovat korkeammat. Erityisvarhaiskasvatuksen järjestämisen päävastuu säilyisi edelleen Muhoksen kunnalla palvelusetelijärjestelmästä huolimatta.

Jos palveluseteli otetaan käyttöön, yksityisen hoidon tuki ja kuntalisjärjestelmä joudutaan jättämään palvelusetelin rinnalle työsuhteisia hoitajia varten. Tällä hetkellä yksityisen hoidon tuen kuntalisä on toimiva ja tulee halvemmaksi Muhoksen kunnalle kuin palvelusetelijärjestelmä. Mikäli ollaan valtakunnallisesti menossa kohti maksutonta varhaiskasvatusta, tulee palvelusetelinarvo maksettavaksi kunnalle kokonaan.

Plussat

- asiakkaiden valinnan mahdollisuudet varhaiskasvatuspalveluista laajentuisivat. Huoltajilla olisi mahdollisuus valita joko palvelusetelin piirissä olevista palveluntuottaja tai kunnan järjestämä palvelu.
- mikäli yksityisiä palveluntuottajia tulisi lisää tai nykyinen palveluntuottaja investoisi lisää varhaiskasvatuspaikkoja, voi kunta välttyä joiltain osin omilta investoinneilta
- palveluseteli mahdollistaa yksityisen ja julkisen sektorin palveluntuotannon kehitystä, kun toimintaa kehitetään ja arvioidaan yhdessä
- seutukunnallinen yhteistyö ja yhteiset palvelustrategiat (palvelusetelijärjestelmä käytössä Oulussa, Kempeleessä, Limingassa ja Tyrnävällä)

Miinukset

- yksityiset päiväkodit eivät ole yleensä auki heinäkuussa, jolloin kaikki asiakasperheet eivät voi valita ko. palvelua hoidon järjestelyjen näkökulmasta
- palvelun hinta asiakkaalle ei ole täysin sama kuin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Palveluntuottaja määrittää itse varhaiskasvatuspaikan hinnan. Palveluseteli ei kata myöskään maksuja, joita palveluntuottaja mahdollisesti perii asiakkailtaan esimerkiksi erityispainotuksista ja palveluista.
- mikäli yksityisessä päiväkodissa lapsen varhaiskasvatus vaatii ylimääräisiä henkilöstöresursseja (esim. avustajan) tai toimintaympäristöön tehtäviä laajoja muutoksia, lapsi ohjataan kunnalliseen varhaiskasvatukseen
- mikäli yksityisen päiväkotipaikat säilyvät nykyisellään, kunnan kustannukset yksityisen palvelutuotannon tukemisesta kasvavat palvelusetelin käyttöönotolla
- kunta järjestää omana palveluntuotantona vuorohoidon ja erityisvarhaiskasvatuksen palvelut
- lisää hallinnon työtä, ja sitä kautta varhaiskasvatuksen kustannuksia
- mikäli asiakasperhe ei valitse palveluseteliä, tällöin kunta on velvollinen järjestämään palvelun.

Mikäli varhaiskasvatuksen palveluseteli otetaan käyttöön Muhoksen kunnan varhaiskasvatuksessa on se kalliimpaa kuin varhaiskasvatuksen järjestäminen nykyisellä järjestelmällä.